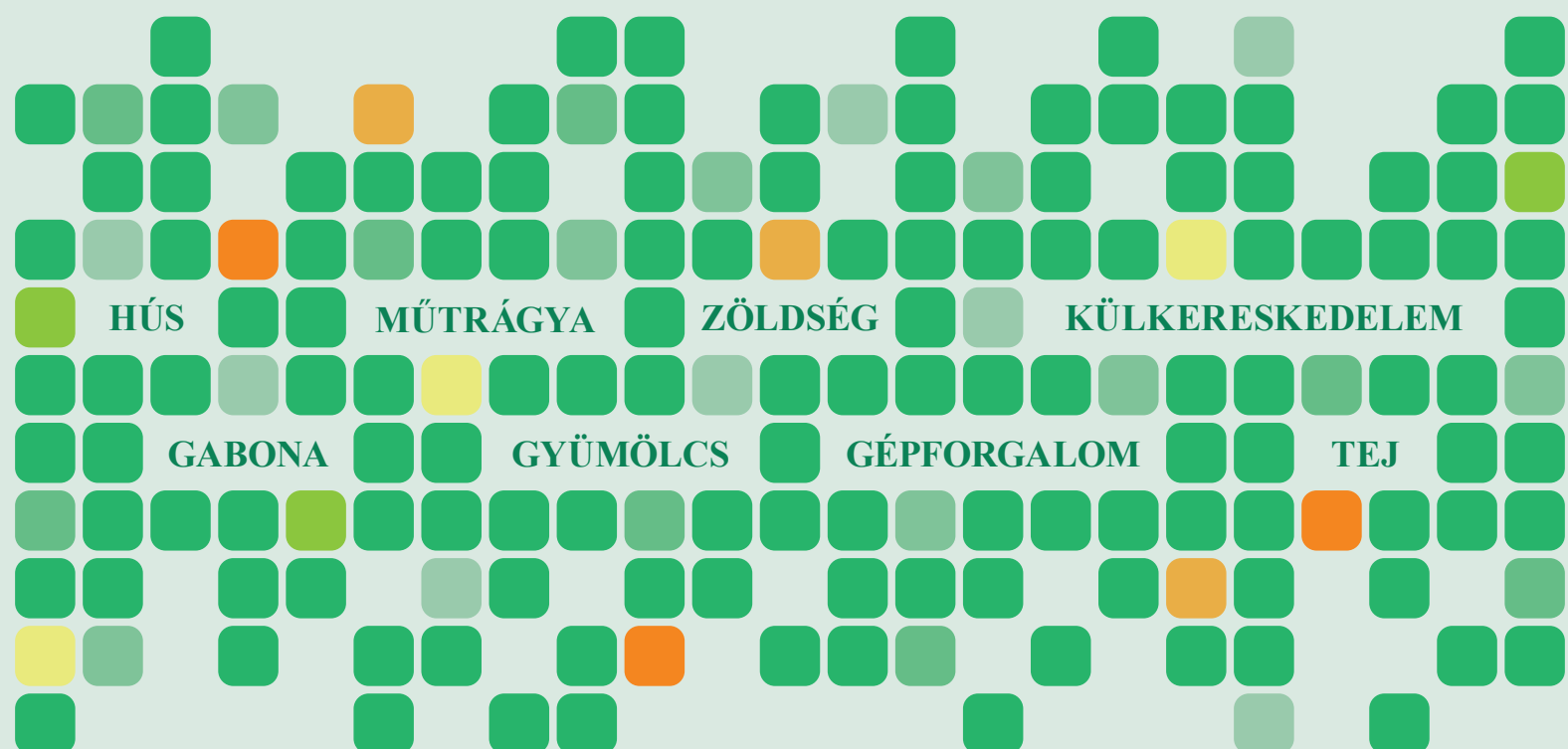

2016. ÁPRILIS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

HÚS

MŰTRÁGYA

ZÖLDSÉG

KÜLKERESKEDELEM

GABONA

GYÜMÖLCS

GÉPFORGALOM

TEJ

PÁIR

ASIR

Agrárpiaci Információk 2016. április

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Növényvédő szer.....	12

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A búza piacát továbbra is a rekord készletek, és az egyelőre biztató 2016/2017. gazdasági évi kilátások tartják nyomás alatt. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 165–170 dollár (USD)/tonna, a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 145–155 euró/tonna tartományban ingadozott április első felében. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) március közepe óta 43 ezer forint/tonna körül állapodott meg a malmi búza augusztusi jegyzése. A takarmánybúzával tonnánként 40–41 ezer forintért kereskedhettek a BÉT-en ezalatt. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon 46 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát az étkezési, 43 ezer forint/tonnáért a takarmánybúza 2016 márciusában. Ez az egy hónappal korábbinál 2 és 8 százalékkal, az előző év azonos időszakánál 14 és 8 százalékkal volt alacsonyabb árszint.

Az északi féltekén elkezdődött a kukorica vetése. Az USA-ból származó kukorica iránti igen élénk külpiazi érdeklődés miatt 150 dollár/tonna közelébe emelkedett a termény legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén április közepéig. A párizsi árutőzsdén ugyanakkor a kukorica jegyzése követte a búzáét, és – ahhoz hasonlóan – 145–155 euró/tonna sávban hullámzott. A BÉT-en 44 ezer forint/tonnáig erősödött a takarmánykukorica májusi jegyzése ugyanekkor. Noha az AKI PÁIR adatai szerint a termény termelői ára a februárhoz képest 4 százalékkal, 42,3 ezer forint/tonnára csökkent márciusban, az egy évvel korábbt 11 százalékkal haladta meg.

A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzését a globális 2015/2016. termés-előrejelzések mellett a déli féltekén a betakarítás, az északon a vetés állapota körüli hírek mozgatják az év ezen időszakában. Ez a magyarázata, hogy a kínálati nyomás ellenére Argentínában a betakarítás, az USA-ban a vetés késéséről szóló hírek áremelő hatása dominált – vélhetően átmenetileg – az árupiacon április első felében, amit csak erősített a

kőolaj és a növényi olajok világpiaci árának növekedése. Mindezek eredményeként 350 dollár/tonnára emelkedett a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén. A dél-amerikai újtermés és az Egyesült Államok nagy tartaléka miatt azonban a következő hónapokban inkább a jegyzés csökkenése, mintsem további erősödése valószínű.

A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése 360–370 euró/tonnára nőtt a párizsi árutőzsdén április első felében, amit a növényi olajok világpiaci árának erősödése mellett az Európai Unió szűkülő repcemagtartaléka támogatott. Az európai készlethiányt jól jelzi, hogy az olajmag májusi jegyzése (ótermés) tonnánként 8–10 euróval előzte meg az augusztusit (új termés) április első felében. A BÉT-en ugyanakkor március eleje óta csak az ótermésű repcemagot jegyzik, április közepén tonnánként 105 ezer forintért. A fizikai piacon az egy hónappal korábbtól 3 százalékkal elmaradó, ellenben a 2015. márciusit 3 százalékkal meghaladó, 112,1 ezer forint/tonna áron értékesítették a termelők a repcemagot márciusban.

Magyarországon, a BÉT-en 118 ezer forint/tonnára emelkedett a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése április első felében, követve a napraforgóolaj rotterdami, ukrainai és oroszországi exportárának márciusi erősödését. Rotterdamból 855 dollár/tonna (FOB), a fekete-tengeri kikötőkből 785–795 dollár/tonna (FOB) áron hajózták ki a terméket április első hetében az Agrochart adatai szerint. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon az egy évvel ezelőttnél 11 százalékkal magasabb szinten, átlagosan 118 ezer forint/tonna termelői áron forgott az ó termés márciusban. Amennyiben a BÉT jelenlegi várakozásai realizálódnak, a termelői ár jelentősebb esése sem kizárt a betakarítást követően. Az ótermésű napraforgómag jegyzése (májusi határidő) ugyanis 12–14 százalékkal haladta meg az új termését (októberi határidő) április első felében. A részletekért kattintson **IDE**.

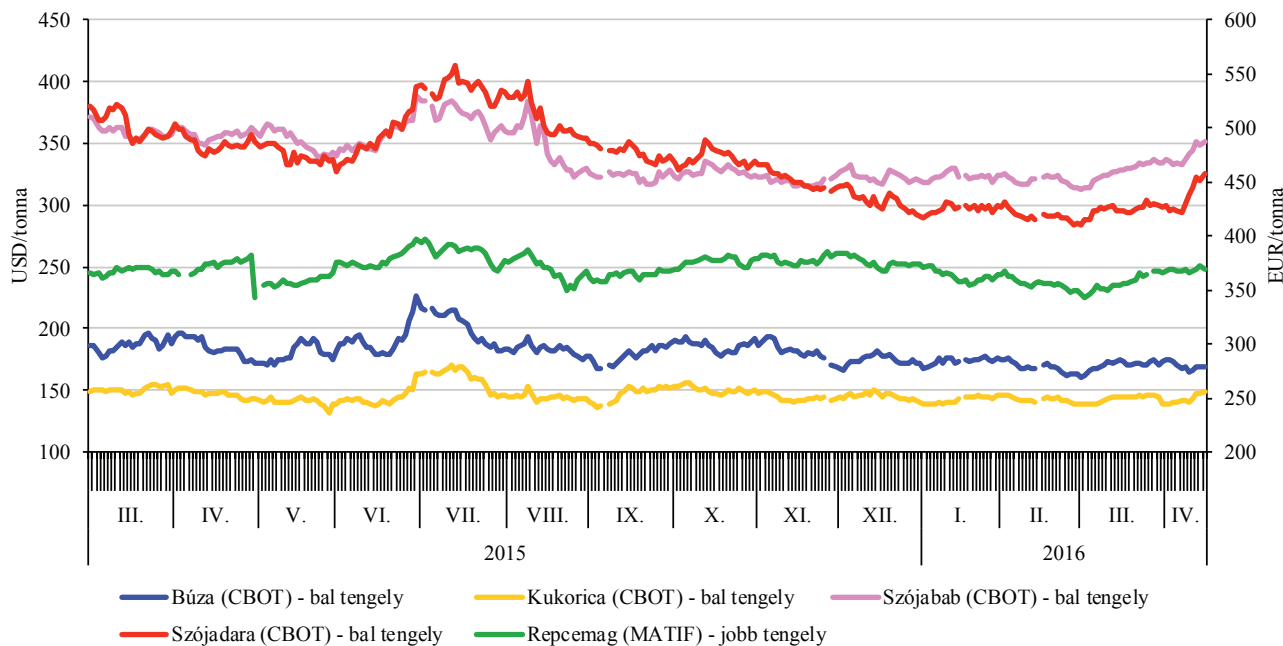
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2015. március	2016. február	2016. március	HUF/tonna	
				2016. március/ 2015. március (százalék)	2016. március/ 2016. február (százalék)
Étkezési búza	53 753	47 194	46 168	85,9	97,8
Takarmánybúza	46 732	46 679	43 050	92,1	92,2
Takarmánykukorica	38 150	44 184	42 304	110,9	95,7
Napraforgómag	106 454	118 398	118 539	111,4	100,1
Repcemag	108 621	115 832	112 082	103,2	96,8

Forrás: AKI PÁIR

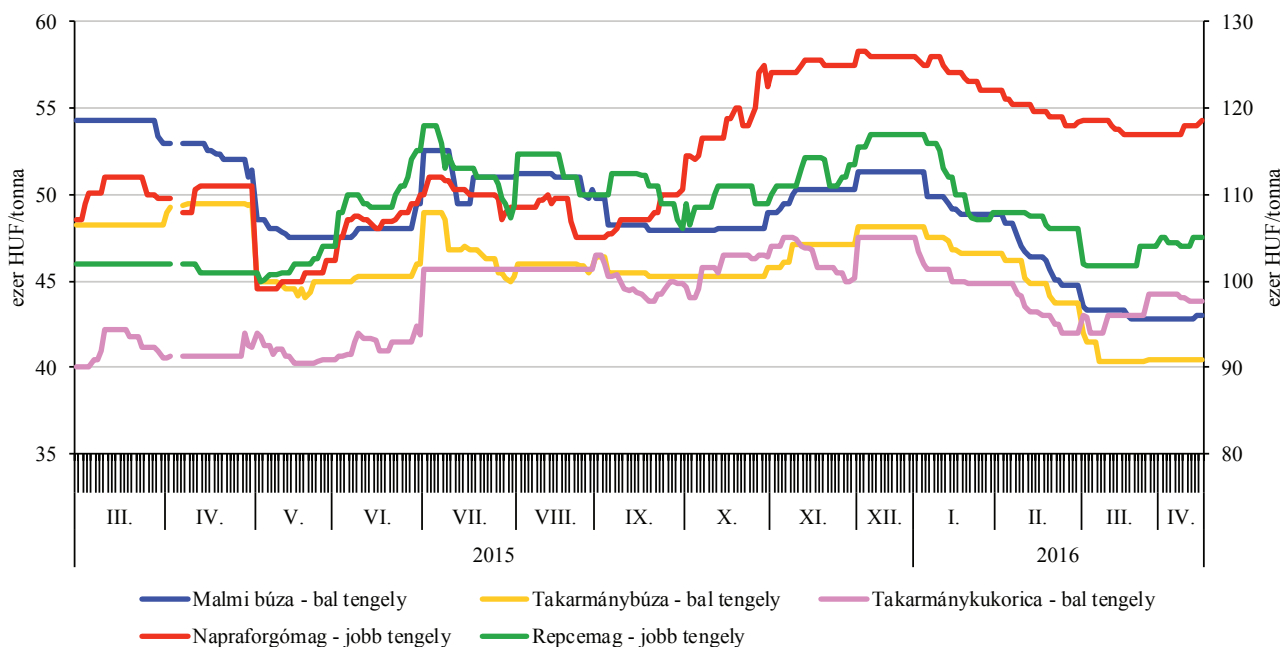
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,27 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 márciusában, ami csaknem 10 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés áprilisi, májusi és júniusi határidőre szóló jegyzései stagnáltak 2016 15. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,28 euró/kilogramm hasított súly volt 2016 15. hetében, a *West Fleisch* 1,26, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,17 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 7,5 százalékkal csökkentették áraikat 2016 15. hetében az előző év azonos hetéhez képest. Németországban nem változott sertések ára a 16. héten az egy héttel korábbihoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 24 százalékkal több sertéshúst (278 ezer tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016 januárjában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (2,6 ezer tonna) 19 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élősertés-kivitele 19 százalékkal, élősertés-behozatala 11 százalékkal esett 2016 januárjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 9 százalékkal csökkent, míg a sertéshúsimport 19 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 384 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 márciusában, 10 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 178,6 euró/100 kilogramm volt 2016 márciusában, ez 5 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az Európai Unió baromfihús-

exportja 10 százalékkal, 121 ezer tonnára nőtt 2016 januárjában a 2015 januárhoz képest. A közösség baromfihúsimportja 2 százalékkal, 80 ezer tonnára csökkent a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfihúsimportja 3 százalékkal, baromfihúsexportja 1 százalékkal nőtt 2016 januárjában az előző év azonos hónapjához képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 251 forint/kilogramm volt 2016 márciusában, ez 4,5 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az étkezési tojás átlagára 121,85 euró/100 kilogramm volt 2016 márciusában, 8 százalékkal csökkent egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 20,77 forint/darab volt 2016 márciusában, 15 százalékkal csökkent a 2016. márciusi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,74 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 márciusában, 2,4 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” 7,4 százalékkal és az üsző „R3” ára 4,5 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 4 százalékkal csökkent, míg élőmarhaimportja 9,5 százalékkal nőtt 2016 januárjában a 2015. januárhoz képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 1 százalékkal, 759 forint/kilogramm hasított meleg súlyra emelkedett 2016 márciusában az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 5 százalékkal, a vágóüsző ára pedig 6 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. március	2016. február	2016. március	2016. március/ 2015. március (százalék)	2016. március/ 2016. február (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	428	400	384	89,7	96,1
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	581	549	566	97,3	102,9
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	263	252	251	95,6	99,5
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	392	391	390	99,5	99,7
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	871	783	876	100,6	111,8

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 73,86 forint/kilogramm volt 2016 márciusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,02 százalékpontos javulása ellenére az alapár csökkenése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal mérséklődött márciusban a februárhoz képest. A nyerstej ára 15 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2015. márciusit 3 százalékkal, a 2016. februárit 7 százalékkal haladta meg.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2015. 42. hét és a 2016. 16. hét közötti időszakban 39 százalékkal, 22 euró/100 kilogrammra csökkent. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 61,01 forint/kilogramm volt 2016 márciusában, egy hónap alatt 8 százalékkal, egy év alatt 25 százalékkal esett, és 17 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej kiszállítása 24 százalékkal csökkent márciusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 21 százalékkal, a feldolgozók 28 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 54 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

Az EU-28-ban a tejhasznú tehénállomány nem változott számottevően, a nem vágásra szánt két évnél idősebb üszőállomány 3,5 százalékkal, a nem vágásra szánt egy évnél idősebb üszőállomány 2,4 százalékkal bővült 2015. november/decemberében az előző év azonos időszakához képest az Eurostat adatai szerint.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) szerint az Európai Unió tehéntejkinálata 153,4 millió tonna lehet az idén, ami 1,8 millió tonnával (1 százalékkal) több a 2015. évinél. Meg kell jegyezni, hogy a növekedés egy részét (360 ezer tonnát) a 2016. február 29-ei szökőnap okozza. Az átlagos növekedési ütem az első negyedévben becslések szerint 4,4 szá-

zalék volt, amit az okozott, hogy az utolsó, 2014/2015. tejkvótaév (április–március) végén a termelők a túllépesi büntetőilleték elkerülése miatt csökkentették tejkibocsátásukat. A tejkínálat 2014 közepe óta meghaladja a keresletet, aminek következtében a tejtermékek ára 2016 első hónapjaiban tovább csökkent. A tejkínálat várhatóan csak májusig fog nőni, ezt követően már elmaradhat az előző évitől.

Az *ife* szerint az unióban a vaj ára 2015 decembere óta folyamatosan esett, de még mindig meghaladja az intervenció szintet. Az év végi készlet magasabb lehet a 2015 végénél, de alacsonyabb a május végi szintnél. A vaj magántárolási támogatása segített az árak magasabb szinten tartásában, de további csökkenés esetén az intervenció felvásárlás is megnyitható lenne. Az intervenció stabilizálhatná a piacot, mivel a készletek rövid távon nem térnek vissza a piacra. Az idén a vajkibocsátás kismértékű növekedése várható. A vaj egészségügyi és környezeti megítélése javult a növényi zsírokkal szemben. A vajfogyasztás enyhén nőtt az elmúlt években, ami várhatóan folytatódik 2016-ban is.

A sajt ára 2015 vége óta van nyomás alatt. Különösen a félkemény Gouda, Edam és hasonló típusú sajtok ára olyan alacsony, ami alig tud az intervenció szintnek megfelelő bevételt biztosítani. A sajt termelése és exportja azért bővül, mivel más tejtermékek gyártása a tejtermelés szezonális csúcspontja előtt közel van a kapacitásmaximumhoz. Az orosz embargó miatt kieső kiviteli mennyiséget más célpiacok kiegyenlítették.

A vaj és a sajt piacától eltérően a tejpör piaca kedvetlenül alakulhat az idén. A sovány tejpör termelése a tejkínálat bővülése miatt nőtt 2015 telén és a növekedés a felvásárlás májustól várható csökkenése ellenére előreláthatóan folytatódik. Tavasszal és koranyáron lényegesen nőhet a készlet és az év során várhatóan a magántárolási készlet csökken, míg az intervenció készlet magas szinten marad. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2015. március	2016. február	2016. március	HUF/kg	
				2016. március/ 2015. március (százalék)	2016. március/ 2016. február (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	87,30	76,21	73,86	84,60	96,92
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	81,29	66,28	61,01	75,06	92,05
Azonnali (spot) piaci ár Verona	106,78	93,66	82,47	77,24	88,06
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	106,93	87,61	77,03	72,04	87,92

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a betárolt belpiaci fejes káposztát 110 forint/kilogramm leggyakoribb áron értékesítették a 15. héten, ami 52 százalékkal elmaradt az elmúlt év ugyanezen hetében jellemző ártól. A vöröskáposztát viszont a tavalyinál 75 százalékkal magasabb, 210 forint/kilogramm áron kínálták. A hollandiai fejes káposzta ára 136 forint/kilogramm, a vöröskáposztáé 244 forint/kilogramm volt.

A 2015-ben termelt kelkáposzta 190 forint/kilogramm termelői ára 46 százalékkal, az olaszországi termék 288 forint/kilogramm ára 28 százalékkal volt alacsonyabb a 15. héten az előző év azonos hetének átlagárához képest.

A belpiaci primőr gömb és fürtös típusú paradicsom egyaránt kétféle méretben volt jelen a felhozatalban, a termelői árak szinte megegyeztek a 2015. 15. hetében mérttel. Jelen volt már a kínálatban a hazai koktélpáradicsom is, 1250 forint/kilogramm termelői áron. Az import paradicsom Spanyolországból és Olaszországból származott, amelyet 394–464 forint/kilogramm közötti áron kínáltak. A belpiaci és a spanyolországi kígyóuborka ára a megfigyelt héten közelített egymáshoz, 310 forint/kilogramm, illetve 300 forint/kilogramm volt.

Megjelent a 15. héten a belföldi zöldségfélék kínálatában a spárga. A fehér típust 700 forint/kilogramm, a zöldet 800 forint/kilogramm leggyakoribb áron kínálták. A bécsi nagybani piacon a jelentős európai spárgatermesztő tagállamok mellett a magyarországi spárga 5–9 euró/kilogramm közötti áron szerepelt a felhozatalban.

A tavalyi évvel ellentétben, az idén a 15. héten 2100 forint/kilogramm termelői áron már értékesítették a hazai termesztésű szamócát a Budapesti Nagybani Piacon.

Magyarországon az **uborka** termése folyamatosan csökkent az elmúlt években, 2014-ben már csak 29,6 ezer tonna termett. Az összes termés közel kétharmada hajtattott uborka, a többit az ipar dolgozza fel.

A *KSH* adatai szerint a friss vagy hűtött uborka és apróuborka külkereskedelmi egyenlege volumenét tekintve negatív volt 2015-ben. Az uborka behozatala 20 százalékkal, 17,6 ezer tonnára, a kivitele 36 százalékkal, 15,4 ezer tonnára nőtt tavaly az egy évvel korábbihoz képest. A kiszállítások döntő hányada július–augusztus hónapokra korlátozódik. A meghatározó célországok az előző években Lengyelország, valamint Németország és Csehország voltak. E három ország együtt az összes kiszállított mennyiség 75 százalékát adta. Fő beszállítóink Spanyolország és Németország, ahol az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek a hajtattott uborka termesztésében.

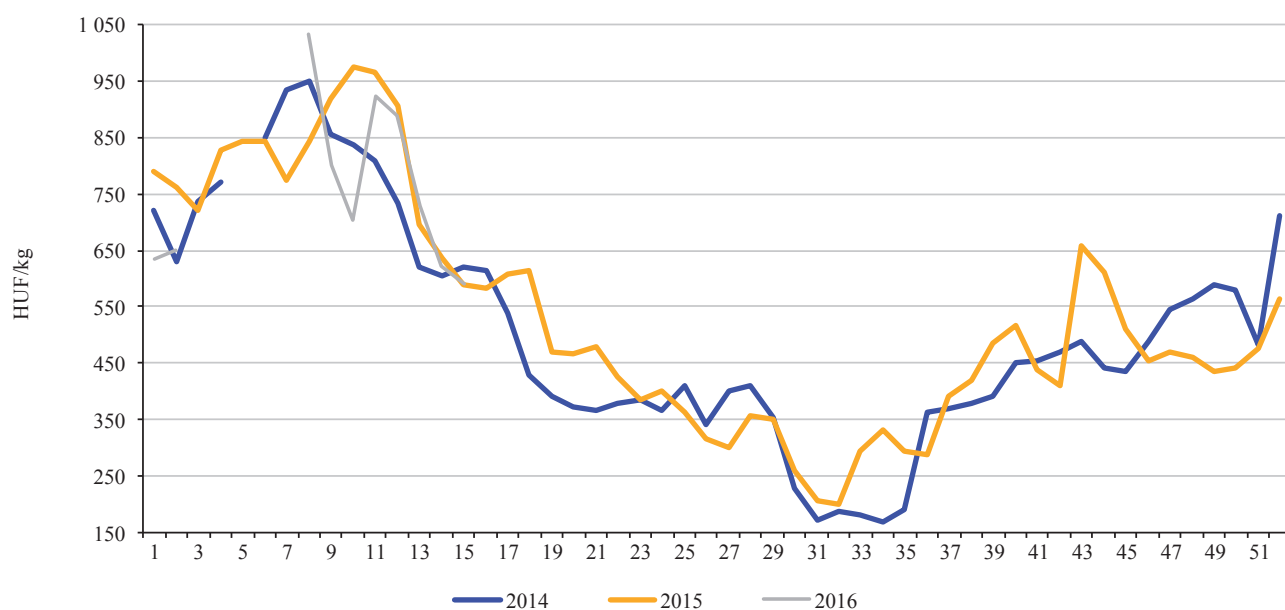
A Budapesti Nagybani Piacon a berakó uborka termelői ára 2015-ben a méretkategóriák többségében meghaladta az előző évi árat, és átlagosan 220–280 forint/kilogramm között alakult. Ezen belül a kisebb méretű berakó uborkát 2015-ben is magasabb (284 forint/kilogramm) ár jellemezte, mint a nagyobb méretűt (221 forint/kilogramm). A kígyóuborka termelői ára 19 százalékkal, 347 forint/kilogramorra emelkedett 2015-ben az előző évihez képest. Az év első hónapjaiban a spanyolországi kígyóuborka dominál. A spanyolországi termék nagykereskedelmi ára 12 százalékkal volt alacsonyabb (444 forint/kilogramm) 2016. 1–15. hetében, mint egy évvel korábban. A belföldi kígyóuborka a 6. héten jelent meg a kínálatban, és termelői ára 15 százalékkal volt alacsonyabb (413 forint/kilogramm) 2016. 11–15. hetében 2015 azonos időszakához viszonyítva. A berakó uborka a 14. héten lépett a piacra, 600 forint/kilogramm áron.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2015. 1–15. hét	2016. 1–15. hét	HUF/kg
			2016. 1–15. hét/ 2015. 1–15. hét (százalék)
Burgonya	87	121	139,0
Vöröshagyma	72	119	165,2
Fejes káposzta	89	117	131,4
Sárgarépa	129	134	103,8
Petrezselyemgyökér	453	444	98,0
Alma	139	194	139,5

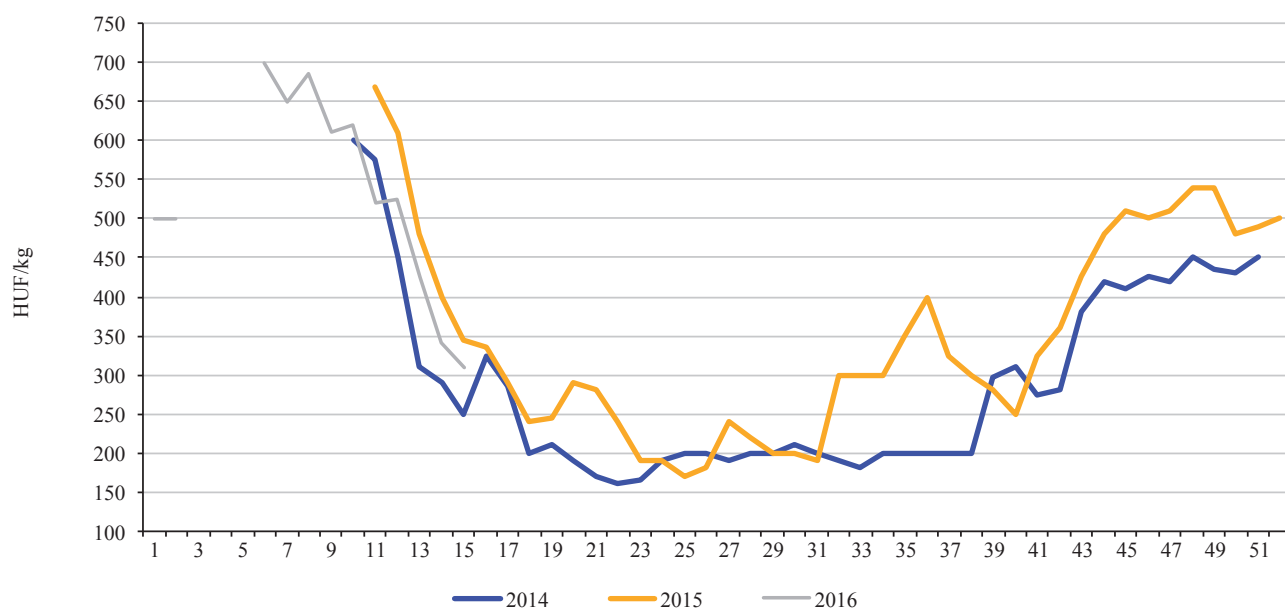
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi primőr fürtös típusú paradicsom leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi kígyóuborka leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitele 587 millió eurót, behozatala 390 millió eurót tett ki 2016 januárjában. Az agrár-külkereskedelmi forgalom 198 millió euró aktívumot eredményezett. A kivitel értéke 3,0 százalékkal csökkent, a behozatalé 3,9 százalékkal emelkedett, az egyenleg 4,2 százalékkal, 33 millió euróval maradt el az egy évvel korábbtól.

Az exportárbevétel ötödrészét adta a gabonaexport 2016 januárjában, míg a bázisidőszakban közel a negyedét. A gabona 111 millió eurós exportárbevétele négyötöde a 2015. januári értéknek, exportvolumene pedig alig több mint kétharmada a bázisidőszakban kivitt mennyiségnek. A kivitt mennyiség felét a kukorica, 40 százalékát a búza adta. A kukoricaexport (220 ezer tonna) alig több mint a fele az egy évvel korábbinak, a búzaexport viszont negyedével bővült. A kukorica exportátlagára 36 százalékkal magasabb volt, mint a bázisidőszakban, ellenben a búza esetében közel 10 százalékkal csökkent az átlagár.

Az élő sertés importja az előző év trendjének megfelelő szinten alakult, közel 5 ezer tonnányi volt, míg az export alig több mint másfél tonna.

A húsfélék exportértéke 3 százalékkal maradt el az előző év januári értéktől, az importérték 7 százalékkal nőtt. Sertéshúsból az egy évvel korábbinál kevesebbet vittünk ki és többet hoztunk be. A sertéshús külkereskedelmi volumenének változása okozta főleg a húsfélék exportértékének csökkenését, illetve az importértékének emelkedését.

Az exportban a harmadik legjelentősebb árucsoport, az állati takarmány kivitele hasonlóan alakult, mint egy éve, behozatala viszont értékben 8 százalékkal nőtt, főleg az elkészített állati takarmány és a szójababpogácsa behozatalának bővülése miatt.

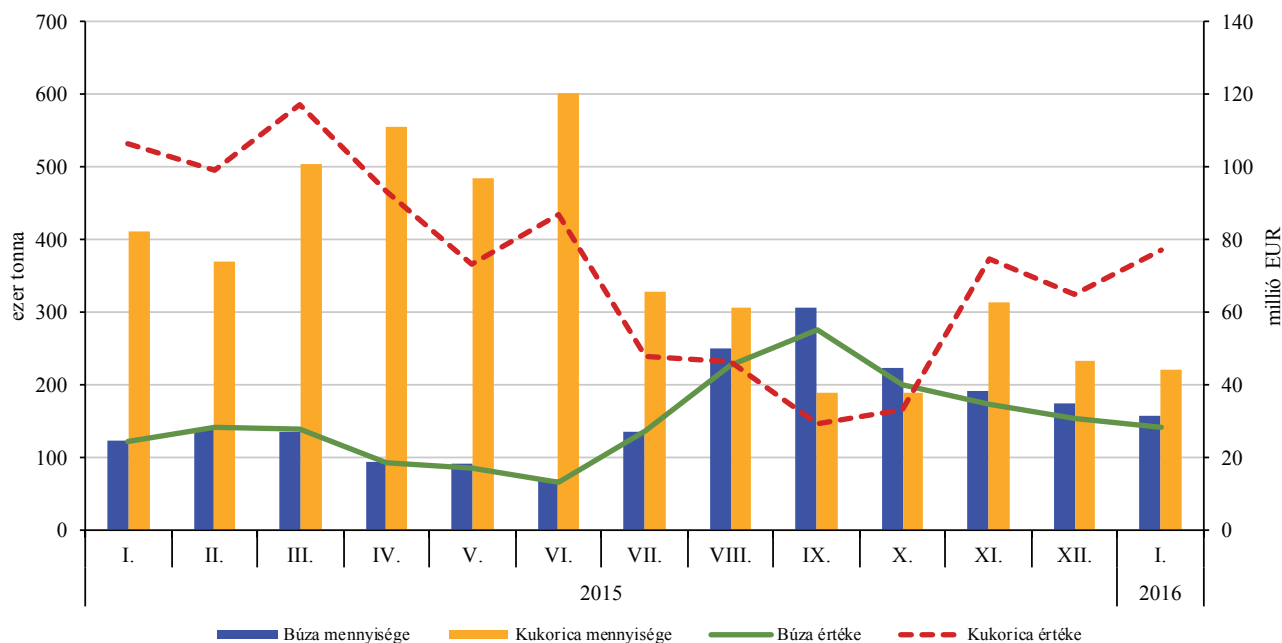
A teljes agrárimportból 9 százalékos részesedést ért el az állati takarmányok, valamint a különböző ehető készítmények árucsoportja is. A harmadik legnagyobb értékű árucsoport a húsféléké volt, amelyet a tejtermékek követett.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január (millió EUR)	2016. január (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január (millió EUR)	2016. január (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	121	119	98,3	80	78	96,6
ebből: élő sertés	3	2	76,5	8	6	83,5
sertéshús	23	21	87,9	18	20	112,5
baromfihús	35	36	103,8	4	4	89,2
tej	11	10	91,8	6	4	70,0
II. áruosztály: Növényi termékek	209	186	88,8	104	103	98,8
ebből: búza	24	28	116,6	2	3	138,8
kukorica	106	77	72,7	15	11	74,0
repce	11	6	57,2	1	0	12,0
napraforgó	15	26	170,6	12	12	100,3
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	39	36	92,9	14	18	132,0
ebből: napraforgó olaj	33	31	91,7	1	2	183,8
margarin	0	1	127,4	4	4	93,2
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	236	246	104,2	177	191	107,9
ebből: nád- és répacukor	1	3	220,0	13	8	56,1
csokoládé	12	15	122,9	16	19	120,5
állati takarmánykészítmény	51	48	94,1	14	16	115,4
Összesen	606	587	97,0	375	390	103,9

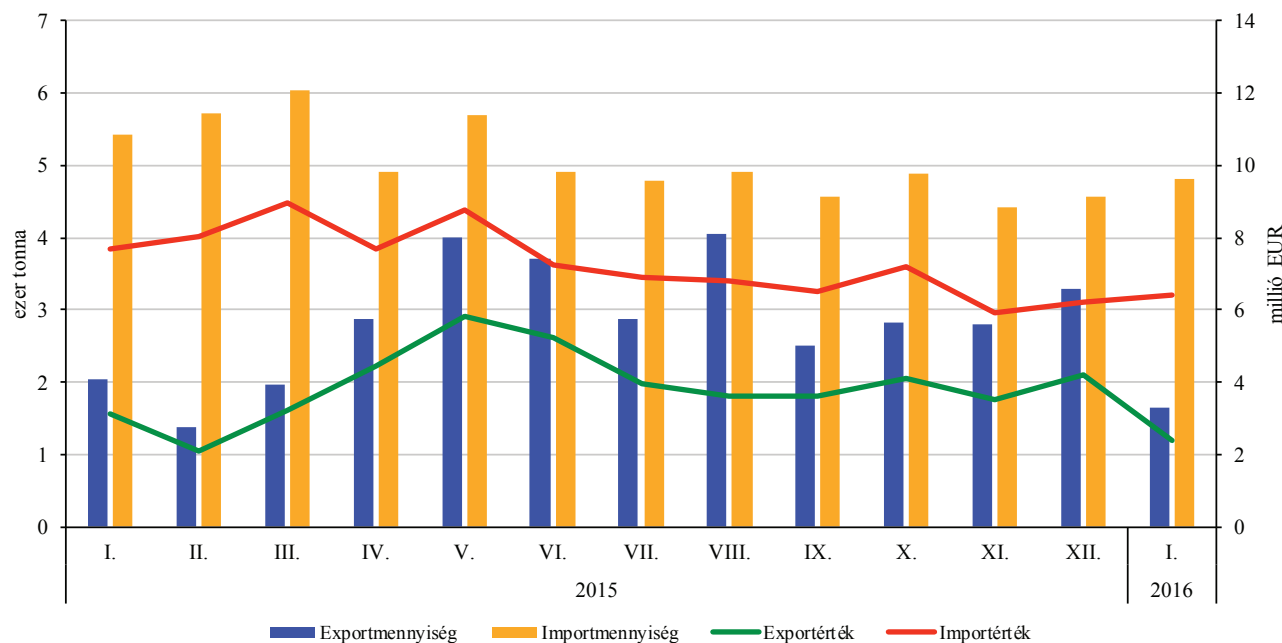
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

A talaj-előkészítő és -fertőtlenítő munkálatok 2016 márciusában tovább folytatódtak. Ammónium-nitrátból és mészammon-salétromból megközelítőleg azonos mennyiséget juttattak ki a termelők 2016 III. hónapjában, mint egy hónappal korábban. A felhasználási arány alapján mészammon-salétromból hatszor több került a talajba, mint ammónium-nitrátból. Az egy évvel korábbi azonos időszakhoz hasonlítva ez az arány még 1:4 volt. Megélnékült a kereslet az összetett műtrágyák és a kálium-klorid (a termésbiztonság fokozása és a jó minőség biztosítása érdekében) iránt is. A műtrágyák értékesítési ára a növekvő kereslet ellenére csökkent, legnagyobb mértékben az MAP (NP 11:52) ára, mintegy 13 százalékkal. Érdekes, hogy a szer ára az elmúlt évben hónapról hónapra nőtt, 2016 márciusában pedig visszaesett a 2015. januári szintre.

A növényvédő szerek iránti kereslet is egyre nőtt, leginkább a Force 1,5 G talajfertőtlenítő szert, illetve az őszi vetésűek tábláin megjelenő károsítók ellenszereit keresték a gazdák. A felhasznált szerekből (pl. Lumax) megállapítható, hogy az ország egyes területein március végén elkezdtek vetni a kukoricát (ez a hagyományos

vetési időt 2-3 héttel megelőzi). Az elmúlt néhány évben az enyhe tél lehetővé tette a tavaszi vetésű növények vetőmagjainak korábbi magágyba való helyezését, ezzel próbálják a termelők elérni, hogy az egyre melegebb tavaszt és nyárelőt a növények előrehaladottabb vegetatív állapotban vészeljék át, ami az öntözés hiánya vagy nem megfelelő biztosítása miatt kedvező. Az őszi káposzta-repce és az őszi kalászosok állományában megjelentek a rovarkártevők, ez ellen védekeznek a termelők a Biscayával. A mák és a lucerna esetében is megjelentek az egy- és kétszikű gyomok, amire a Laudis és Pulsar szerek megnövekedett keresletéből lehet következtetni. Az értékesítési átlagárak 2016 márciusában jellemzően nem változtak, esetleg néhány százalékkal csökkentek (Lumax esetében ez elérte a 14 százalékot).

A mezőgazdasági gépforgalom 2016 első három hónapjában 2015 azonos időszakához képest számottevően visszaesett, elsősorban a kukorica-vetőgép és a váltva forgató eke esetében (itt 50 százalékos volt a csökkenés). Az értékesítési árak a keresletcsökkenés hatására jellemzően csökkentek a fenti időszakok összehasonlításában.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. február	2016. március	2016. március/ 2016. február (százalék)	2016. március/ 2015. március (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	84 550	84 833	100,3	93,9
Mészammon-salétrom (MAS)	74 325	71 191	95,8	91,9
Szuperfoszfát (P18-20,5)	68 644	68 102	99,2	106,2
Kálium-klorid (K60)	105 415	101 473	96,3	102,0
MAP (NP 11:52)	163 669	142 628	87,1	91,6
NPK (15:15:15)	118 103	112 809	95,5	102,5
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Pictor SC 1 liter (liter)	...	23 717	96,4	105,4
Force 1,5 G 20 kg (kg)	1 978	2 000	101,1	101,2
Monsoon 5 liter (liter)	...	6 324	...	108,9
Pulsar 40 5 liter (liter)	12 011	11 975	99,7	115,4
Laudis 5 liter (liter)	6 879	6 921	100,6	99,8
Lumax SE 20 liter	...	3 370	...	102,0
Biscaya 3 liter (liter)	13 395	14 136	105,5	106,3
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	17 730 547	16 896 607	95,3	96,5
Talajlazító	2 707 714	3 027 474	111,8	103,6
Kukorica-vetőgép	17 486 893	13 449 613	76,9	99,0
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	2 192 887	2 407 190	109,8	93,7

Forrás: AKI ASIR

2015-ben a növényvédő szerek felhasznált mennyisége 5,4 százalékkal maradt el a 2014. évi szinthez képest, értékben azonban csak 1 százalékos volt a csökkenés. A gombaölő és gyomirtó szerek szinte teljesen egyforma volumenben kerültek értékesítésre a tárgyévben, mint egy évvel korábban. A rovarölők iránti kereslet 14 százalékkal, míg az egyéb szereké 8 százalékkal maradt el a 2014. évi forgalomtól. 2015 januárjában és februárjában a jelentős mennyiségű folyékony halmazállapotú csapadék (jelentős nagyságú belvízzel borított területek), valamint a nyár második felét jellemző aszályos időjárás bár a mezőgazdasági munkálatoknak és a növények vegetatív fejlődésének gátat szabott sok esetben, mégis talajfertőtlenítésre ezekben az időszakokban kevesebb szert kellett felhasználniuk a gazdáknak, mint egy évvel korábban. A fent említett két időjárási helyzet jelentősen csökkentette a talajok rovarokkal, rágcsálókcal és élősködőkkel való terheltségét. A rendszerünk által megfigyelt adatok is megerősítik, hogy 2015-ben több mint 20 százalékkal kevesebb talajfertőtlenítő szert juttattak ki a termelők.

A kemikáliák 2015. évi nettó árbevétele 104 milliárd forint volt, ami ugyan 1 százalékkal elmarad a 2014. évi bevételhez képest, azonban ha egységárra vetítjük a különböző hatásmechanizmusú szereket, akkor megállapíthatjuk, hogy a gombaölő szerek átlagára ugyan 8 százalékkal csökkent, a rovarölő szereké nem változott, ám a gombaölő és egyéb szereké 9, illetve 14 százalékkal emelkedett.

Az elmúlt évtizedet a növényvédő szerek iránti folyamatos keresletnövekedés jellemezte, a válság első két évében (2009–2010) megtorpant a felhasználás, majd 2011-től újra fellendült a növényvédőszer-piac.

2015. évben is folytatódott az élénk kereslet, a kisebb mértékű visszaesést leginkább az időjárási tényezőkkel magyarázhatjuk. A legnagyobb mértékben továbbra is a gyomirtó szerekre (33 százalék) van igény, ezt követik sorrendben az egyéb szerek (26 százalék), a gombaölő szerek (21 százalék), valamint a rovarölő szerek (20 százalék).

A külkereskedelmi forgalom alapján megállapíthatjuk, hogy 2015-ben mind a növényvédő szerek importja, mind exportja növekedett 2014-hez képest. A tárgyévben 47 ezer tonna kemikáliát hoztunk be az országba 113,2 milliárd forint értékben. A behozatal 5,3 százalékkal nőtt, határparitásos értéke pedig 9,2 százalékkal lett nagyobb. 2015-ben másfélszer annyi növényvédő szert vittünk ki az országból (40 ezer tonna), mint 2014-ben. Az export értéke kerekén 30 milliárd forinttal haladta meg az előző évi bevételt.

A behozatali és a kiviteli oldalról is a legfontosabb cél- és partnerországok egytől egyig európai uniós tagországok voltak, egyetlen kivétel az importoldalon Izrael, míg az exportoldalon Oroszország.

A behozatali oldalon a dobogó legfelső fokán Franciaország áll, ezt követi Németország, a harmadik helyen pedig Izrael található. Spanyolország a 2014-es másodikról a negyedik helyre csúszott vissza a behozatali arány alapján. Az exportcélországok sorrendje a következőképpen alakult: 2014-hez hasonlóan az első két helyen továbbra is Németország és Franciaország áll, azonban a harmadik helyre 2015-ben Olaszország került, megelőzve ezzel Lengyelországot. Oroszország is javított a pozícióján, eggyel előrébb került. a hetedik helyről a hatodikra

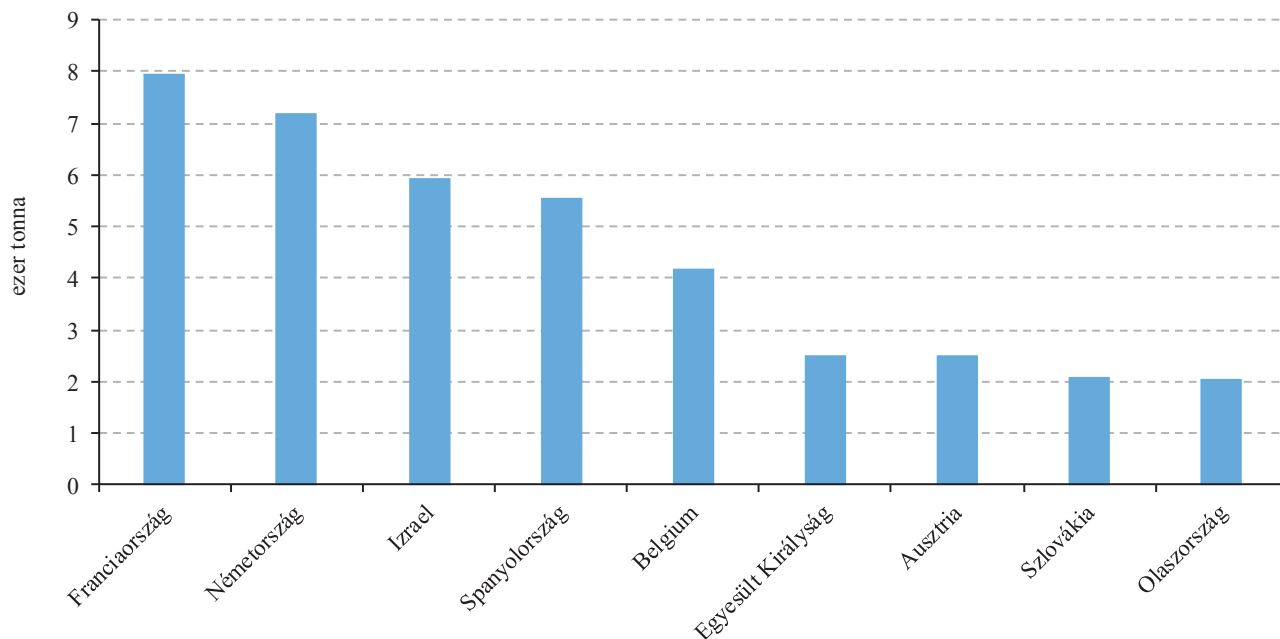
Növényvédőszer-értékesítés szercsoportonkénti alakulása

Megnevezés	2014	2015	2015/2014 (százalék)
Értékesített növényvédő szer	29 093	27 528	94,6
Ebből: Gombaölő szer	5 744	5 699	99,2
Rovarölő szer	6 385	5 491	86,0
Gyomirtó szer	9 116	9 121	100,0
Egyéb szer	7 847	7 215	91,9

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

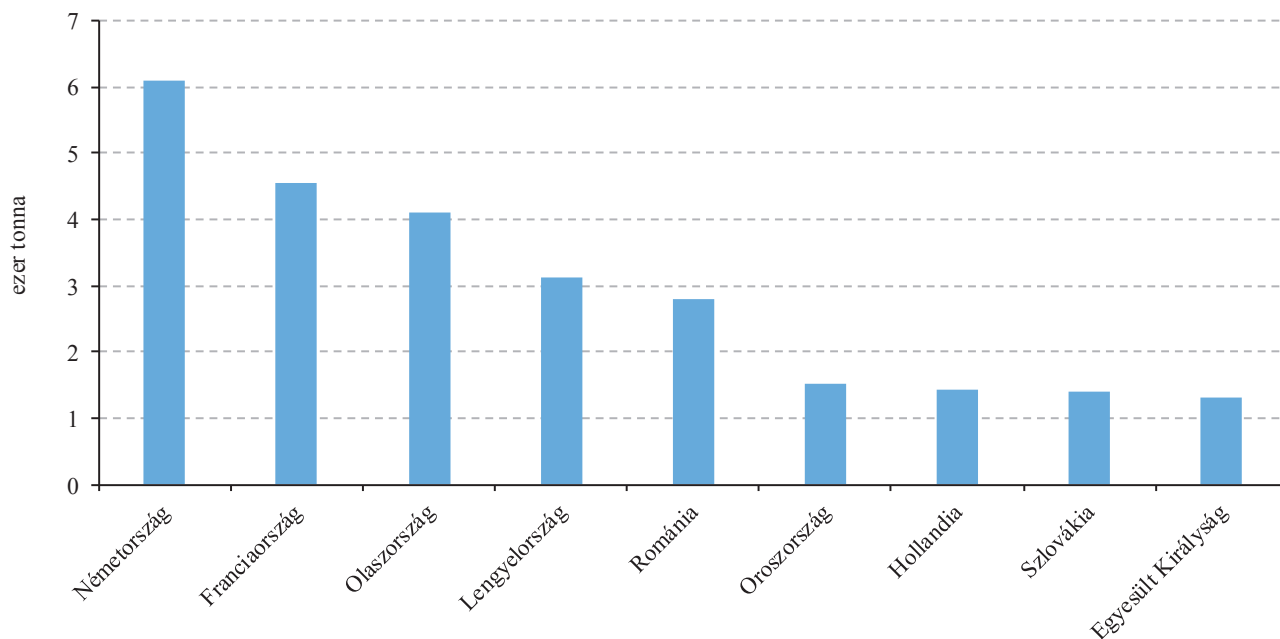
tonna

A növényvédő szerek importjának alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2015-ben

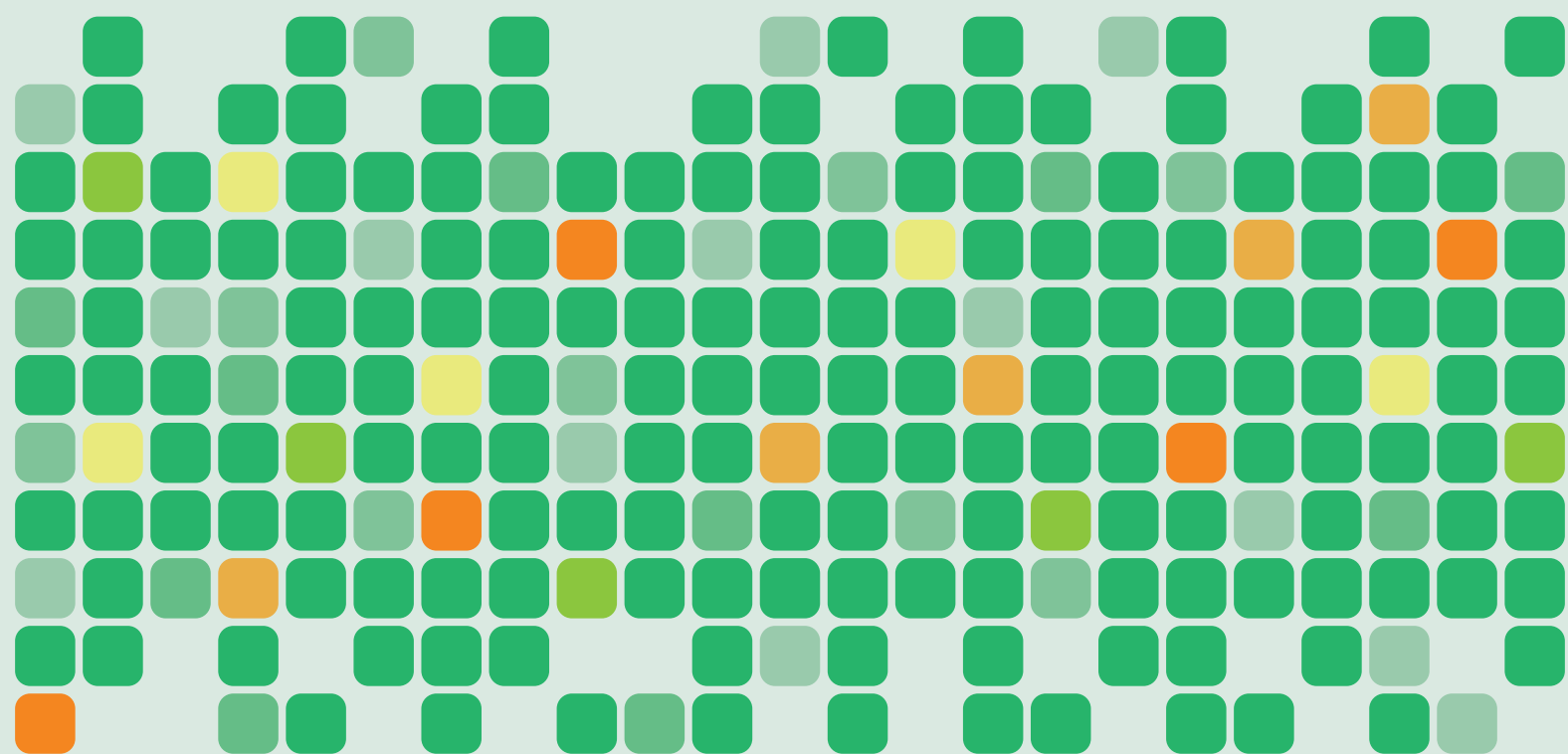

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

A növényvédő szerek exportjának alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2015-ben

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

Agrárgazdasági
Kutató Intézet